

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

2. listopada 2019.*

„Žalba – Ekonomska i monetarna politika – Članak 127. stavak 6. UFEU-a – Uredba (EU) br. 1024/2013 – Članak 4. stavak 1. točka (g) – Bonitetni nadzor kreditnih institucija na konsolidiranoj osnovi – Uredba (EU) br. 468/2014 – Članak 2. točka 21. podtočka (c) – Uredba (EU) br. 575/2013 – Članak 10. – Nadzirana grupa – Institucije stalno povezane sa središnjim tijelom”

U spojenim predmetima C-152/18 P i C-153/18 P,

povodom dviju žalbi na temelju članka 56. Statuta Suda Europske unije, podnesenih 23. veljače 2018.,

Crédit mutuel Arkéa, sa sjedištem u Relecq-Kerhuonu (Francuska), koji zastupa H. Savoie, *avocat*,

žalitelj,

a druge stranke postupka su:

Europska središnja banka (ESB), koju zastupaju K. Lackhoff, R. Bax i C. Olivier, u svojstvu agenata, uz asistenciju P. Honoréa, *avocat*,

tuženik u prvostupanjskom postupku,

Europska komisija, koju zastupaju V. Di Bucci, K.-P. Wojcik i A. Steiblyté, u svojstvu agenata,

intervenijent u prvostupanjskom postupku,

koje podupire

Confédération nationale du Crédit mutuel, sa sjedištem u Parizu (Francuska), koji zastupaju M. Grégoire i C. De Jonghe, *avocats*,

intervenijent u žalbenom postupku (C-152/08 P),

i

Crédit mutuel Arkéa, sa sjedištem u Relecq-Kerhuonu (Francuska), koji zastupa H. Savoie, *avocat*,

žalitelj,

druge stranke u postupku su:

* Jezik postupka: francuski

Europska središnja banka (ESB), koju zastupaju K. Lackhoff, R. Bax i C. Olivier, u svojstvu agenata, uz asistenciju P. Honoréa, *avocat*,

tuženik u prvostupanjskom postupku,

Europska komisija, koju zastupaju V. Di Bucci, K.-P. Wojcik i A. Steiblytė, u svojstvu agenata,

intervenijent u prvostupanjskom postupku,

koje podupire

Confédération nationale du Crédit mutuel, sa sjedištem u Parizu (Francuska), koji zastupaju M. Grégoire i C. De Jonghe, *avocats*,

intervenijent u žalbenom postupku (C-153/18 P),

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: J.-C. Bonichot, predsjednik vijeća, R. Silva de Lapuerta (izvjestiteljica), potpredsjednica Suda, C. Toader, A. Rosas i L. Bay Larsen, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Pitruzzella,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 18. lipnja 2019.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Svojim žalbama Crédit mutuel Arkéa (u daljnjem tekstu: CMA) zahtijeva ukidanje presuda Općeg suda Europske unije od 13. prosinca 2017., Crédit mutuel Arkéa/ESB (T-712/15, u daljnjem tekstu: prva pobijana presuda, EU:T:2017:900) i od 13. prosinca 2017., Crédit mutuel Arkéa/ESB (T-52/16, u daljnjem tekstu: druga pobijana presuda, EU:T:2017:902) (u daljnjem tekstu zajedno: pobijane presude), kojima je taj sud odbio njegove tužbe za poništenje Odluke Europske središnje banke (ESB) ECB/SSM/2015 – 9695000CG7B84NLR5984/28 od 5. listopada 2015. o utvrđivanju bonitetnih zahtjeva za grupu Crédit mutuel (u daljnjem tekstu: prva sporna odluka), odnosno Odluke ESB-a ECB/SSM/2015 – 9695000CG7B84NLR5984/40 od 4. prosinca 2015. o utvrđivanju bonitetnih zahtjeva za grupu Crédit mutuel (u daljnjem tekstu: druga sporna odluka) (u daljnjem tekstu zajedno: sporne odluke).

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba (EU) br. 575/2013

- 2 Članak 10. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL 2013., L 176, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 13., str. 3.), naslovljen „Izuzeće za kreditne institucije stalno povezane sa središnjim tijelom”, u svojem stavku 1. predviđa:

„Nadležna tijela mogu, u skladu s nacionalnim pravom, izuzeti u potpunosti ili djelomično od primjene zahtjeva navedenih od dijela drugog do dijela osmog jednu ili više kreditnih institucija koje se nalaze u istoj državi članici te koje su stalno povezane sa središnjim tijelom koje ih nadzire, a koje ima sjedište u istoj državi članici, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) obveze središnjeg tijela i povezanih institucija predstavljaju zajedničku i solidarnu odgovornost ili za obveze svojih povezanih institucija u potpunosti jamči središnje tijelo;
- (b) solventnost i likvidnost središnjeg tijela i svih povezanih institucija prate se kao cjelina na temelju konsolidiranih izvještaja tih institucija;
- (c) uprava središnjeg tijela ovlaštena je za davanje uputa upravi povezanih institucija.

[...]”

- 3 U skladu s člankom 11. stavkom 4. te uredbe:

„Pri primjeni članka 10. središnje tijelo koje se u tom članku navodi mora ispunjavati zahtjeve od dijela drugog do dijela osmog na osnovi konsolidiranog položaja cjeline koju čini središnje tijelo zajedno s njegovim povezanim institucijama.”

Uredba (EU) br. 1024/2013

- 4 U uvodnim izjavama 16., 26., 30. i 65. Uredbe Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadaća Europskoj središnjoj banci u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija (SL 2013., L 287, str. 63.) navodi se:

„(16) Sigurnost i snaga velikih kreditnih institucija ključne su za osiguravanje stabilnosti financijskog sustava. [...]

[...]

(26) Rizici za sigurnost i pouzdanost kreditne institucije mogu nastati i na razini pojedine kreditne institucije i na razini bankovne grupe ili financijskog konglomerata. Posebni nadzorni aranžmani za ublažavanje tih rizika važni su za osiguranje sigurnosti i pouzdanosti kreditnih institucija. Osim nadzora pojedinih kreditnih institucija, zadaće ESB-a trebale bi uključivati nadzor na konsolidiranoj razini [...]

[...]

(30) ESB bi trebao provoditi dodijeljene mu zadaće s ciljem osiguravanja sigurnosti i pouzdanosti kreditnih institucija i stabilnosti financijskog sustava Unije kao i pojedinačnih država članica sudionica te jedinstva i cjelovitosti unutarnjeg tržišta [...]

[...]

(65) [...] Cilj provođenja nadzornih zadaća je zaštita sigurnosti i snage kreditnih institucija i stabilnosti financijskog sustava. [...]"

5 Člankom 1. prvim stavkom te uredbe određeno je:

„Ova Uredba dodjeljuje ESB-u posebne zadaće koje se odnose na politike bonitetnog nadzora kreditnih institucija s ciljem unapređenja sigurnosti i pouzdanosti kreditnih institucija i stabilnosti financijskog sustava unutar Unije i u svakoj državi članici, uz puno poštovanje i dužnu pažnju prema jedinstvu i cjelovitosti unutarnjeg tržišta utemeljenog na jednakom postupanju prema kreditnim institucijama kako bi se spriječila regulatorna arbitraža.”

6 Člankom 4. stavkom 1. navedene uredbe određuje se:

„U okviru članka 6., ESB, sukladno stavku 3. ovog članka, ima isključivu nadležnost provođenja, u svrhu bonitetnog nadzora, sljedećih zadaća u odnosu na sve kreditne institucije sa sjedištem u državama članicama sudionicama:

[...]

(g) provoditi nadzor na konsolidiranoj osnovi nad matičnim društvima kreditnih institucija sa sjedištem u jednoj od država članica sudionica, uključujući financijske holdinge i mješovite financijske holdinge i sudjelovanje u nadzoru na konsolidiranoj osnovi, uključujući u okviru kolegija nadzornih tijela ne dovodeći u pitanje sudjelovanje nacionalnih nadležnih tijela u tim kolegijima u svojstvu promatrača, u odnosu na matična društva koja nemaju sjedište u jednoj od država članica sudionica;

[...]”

7 Na temelju članka 6. stavka 1. iste uredbe, ESB provodi svoje zadaće unutar jedinstvenog nadzornog mehanizma (u daljnjem tekstu: SSM), koji čine ESB i nacionalna nadležna tijela, i odgovoran je za učinkovito i dosljedno funkcioniranje tog mehanizma.

8 Članak 24. Uredbe br. 1024/2013 glasi kako slijedi:

„1. ESB osniva Administrativni odbor za preispitivanja u svrhu provođenja internog administrativnog preispitivanja odluka koje ESB donosi obavljajući ovlasti koje mu dodjeljuje ova Uredba nakon zahtjeva za preispitivanje podnesenog u skladu sa stavkom 5. Opseg internog administrativnog preispitivanja odnosi se na postupovnu i materijalnu usklađenost tih odluka s ovom Uredbom.

[...]

5. Svaka fizička ili pravna osoba može u slučajevima navedenim u stavku 1. zatražiti preispitivanje odluke ESB-a u skladu s ovom Uredbom koja joj je upućena ili se na nju izravno i osobno odnosi. Kao što se navodi u stavku 7., ne prihvaća se zahtjev za preispitivanje odluke Upravnog vijeća.

6. Zahtjevi za preispitivanje podnose se pisanim putem, zajedno s obrazloženjem i dostavljaju se ESB-u u roku od jednog mjeseca od datuma priopćavanja odluke osobi koja traži preispitivanje ili, ako takve obavijesti nema, u roku od mjesec dana od kada je osoba za tu odluku saznala.

7. Nakon što odluči o prihvatljivosti preispitivanja, Administrativni odbor za preispitivanja izražava mišljenje unutar razdoblja koje ovisi o hitnosti predmeta, a najkasnije dva mjeseca od zaprimanja zahtjeva i prosljeđuje slučaj za pripremu novog nacрта odluke nadzornom odboru. Nadzorni odbor u obzir uzima mišljenje Administrativnog odbora za preispitivanja i odmah podnosi novi nacrt odluke Upravnom vijeću. Novi nacrt odluke ukida prvotnu odluku, zamjenjuje je odlukom jednakog sadržaja ili je zamjenjuje s izmijenjenom odlukom. Smatra se da je novi nacrt odluke donesen ako se Upravno vijeće ne usprotivi u roku od najviše deset radnih dana.

[...]

9. Mišljenje Administrativnog odbora za preispitivanja, novi nacrt odluke koji podnosi nadzorni odbor i odluka koju je donijelo Upravno vijeće u skladu s ovim člankom moraju biti obrazloženi i o njima se obavještava stranke.

10. ESB donosi odluku o pravilima postupanja Administrativnog odbora za preispitivanja.

[...]”

Uredba (EU) br. 468/2014

9. Uvodna izjava 9. Uredbe (EU) br. 468/2014 Europske središnje banke od 16. travnja 2014. o uspostavljanju okvira za suradnju unutar Jedinstvenog nadzornog mehanizma između Europske središnje banke i nacionalnih nadležnih tijela te s nacionalnim imenovanim tijelima (Okvirna uredba o SSM-u) (SL 2014., L 141., str. 1.) propisuje:

„Slijedom toga, ova Uredba nadalje razvija i određuje postupke suradnje određene Uredbom [br. 1024/2013] između ESB-a i nacionalnih nadležnih tijela unutar SSM-a, kao i, prema potrebi, s nacionalnim imenovanim tijelima i time osigurava učinkovito i dosljedno funkcioniranje SSM-a.”

10. Člankom 2. točkom 21. te uredbe predviđa se:

„Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se definicije sadržane u Uredbi [br. 1024/2013], osim ako je propisano drugačije, zajedno sa sljedećim definicijama:

[...]

21. ‚nadzirana grupa‘ znači bilo koja od navedenih:

(a) grupa čije je matično društvo kreditna institucija ili financijski holding koji ima glavnu upravu u državi članici sudionici;

[...]

(c) nadzirani subjekti od kojih svaki ima glavnu upravu u istoj državi članici sudionici pod uvjetom da su stalno povezani sa središnjim tijelom koje ih nadzire u skladu s uvjetima propisanim u članku 10. Uredbe [...] br. 575/2013 i koje ima sjedište u istoj državi članici sudionici.”

Odluka 2014/360/EU

11. Odlukom 2014/360/EU Europske središnje banke od 14. travnja 2014. o osnivanju Administrativnog odbora za preispitivanja i njegovih pravila postupanja (SL 2014., L 175, str. 47.) osnovan je Administrativni odbor za preispitivanja iz članka 24. Uredbe br. 1024/2013.

12 Članak 7. stavak 1. te odluke određuje:

„Svaka fizička ili pravna osoba kojoj je upućena odluka ESB-a sukladno Uredbi [...] br. 1024/2013, ili za koju je takva odluka od izravne ili pojedinačne važnosti, koja želi podnijeti zahtjev za interno administrativno preispitivanje [...] učinit će to podnošenjem pisane obavijesti o preispitivanju tajniku, pritom označavajući spornu odluku. Obavijest o preispitivanju dostavlja se na jednom od službenih jezika Unije.”

Francusko pravo

- 13 Prema članku L. 511-30 code monétaire et financier (Monetarni i financijski zakonik), u svrhu primjene odredaba tog zakonika koje se odnose na kreditne institucije i financijska društva, Confédération nationale du Crédit mutuel (u daljnjem tekstu: CNCM) smatra se središnjim tijelom.
- 14 Člankom L. 511-31 tog zakonika predviđa se, među ostalim, da središnja tijela zastupaju kreditne institucije i financijska društva koja su s njima povezana, da su zadužena za osiguravanje kohezije svoje mreže kao i za osiguravanje urednog funkcioniranja institucija i društava koja su s njima povezana i da u tu svrhu poduzimaju sve nužne mjere, osobito kako bi se zajamčila likvidnost i solventnost svake od tih institucija i društava kao i cijele mreže.

Činjenice iz kojih proizlazi spor

- 15 Crédit mutuel je decentralizirana bankovna grupa koju čini mreža lokalnih unija koje imaju status zadruga. Svaka lokalna unija Crédit mutuela mora pristupiti regionalnom savezu i svaki savez mora pristupiti CNCM-u, koji je središnje tijelo mreže u smislu članaka L. 511-30 i L. 511-31 Monetarnog i financijskog zakonika. Na nacionalnoj razini Crédit mutuel obuhvaća, nadalje, Caisse centrale du Crédit mutuel, koji je kreditno zadružno dioničko društvo s promjenjivim kapitalom, koje je dobilo odobrenje za rad kao kreditna institucija u vlasništvu članova mreže.
- 16 CMA je kreditno zadružno dioničko društvo s promjenjivim kapitalom koje je dobilo odobrenje za rad kao kreditna institucija. Osnovano je tijekom 2002. udruživanjem više regionalnih saveza Crédit mutuela. Drugi su se savezi spojili kako bi osnovali CM11-CIC, dok su ostali pak zadržali samostalan status.
- 17 Dopisom od 19. rujna 2014. CMA je podnijela ESB-u svoju analizu o nemogućnosti da je se posredstvom CNCM-a podvrgne bonitetnom nadzoru ESB-a. Dopisom od 10. studenoga 2014. ESB je naveo da će se s tim pitanjem obratiti nadležnim francuskim tijelima.
- 18 ESB je 19. prosinca 2014. dostavio CNCM-u nacrt odluke kojom su utvrđeni bonitetni zahtjevi za grupu Crédit mutuel, zatraživši od njega da osigura da taj nacrt bude dostavljen različitim subjektima od kojih je bio sastavljen, te mu je odredio rok za podnošenje njihovih očitovanja. CMA je 16. siječnja 2015. dostavio svoje očitovanje ESB-u, a CNCM se 30. siječnja 2015. izjasnio o tom očitovanju.
- 19 ESB je 19. veljače 2015. dostavio CNCM-u revidirani nacrt odluke kojom su utvrđeni bonitetni zahtjevi za grupu Crédit mutuel kao i za subjekte od kojih se grupa sastojala, zatraživši od njega da osigura da se taj revidirani nacrt dostavi potonjim subjektima, te mu odredio rok za podnošenje njihovih očitovanja. CMA je 27. ožujka 2015. podnijela svoje očitovanje.
- 20 ESB je 17. lipnja 2015. donio odluku kojom su utvrđeni bonitetni zahtjevi za grupu Crédit mutuel, u kojoj je istaknuo da je on nadzorno tijelo na konsolidiranoj osnovi za CNCM i nadležno tijelo zaduženo za nadzor subjekata navedenih u toj odluci, među kojima se nalazila CMA (uvodna izjava 1.). U članku 2. stavku 1. te odluke određeno je da CNCM osigurava da grupa Crédit mutuel u

kontinuitetu zadovoljava zahtjeve određene u njezinu Prilogu I. Iz članka 2. stavka 3. navedene odluke proizlazilo je da CMA mora u kontinuitetu zadovoljavati zahtjeve određene u njezinu Prilogu II-2., u okviru kojih joj je bila određena stopa regulatornog kapitala kategorije 1 (u daljnjem tekstu: regulatorni kapital CET 1) u iznosu od 11 %.

- 21 CMA je 17. srpnja 2015. zatražila preispitivanje te odluke na temelju članka 24. Uredbe br. 1024/2013 u vezi s člankom 7. Odluke 2014/360. Pred Administrativnim je odborom za preispitivanja 31. kolovoza 2015. održano saslušanje.
- 22 Administrativni odbor za preispitivanja donio je 14. rujna 2015. mišljenje kojim je utvrđena zakonitost odluke ESB-a od 17. lipnja 2015. U tom je mišljenju u biti naveo da se prigovore koje je CMA uputila protiv te odluke može rasporediti u tri kategorije, ovisno o tome osporava li ona korištenje konsolidiranog bonitetnog nadzora nad grupom Crédit mutuel posredstvom CNCM-a zato što potonji nije kreditna institucija (prvi prigovor), poziva li se na nepostojanje „grupe Crédit mutuel” (drugi prigovor) ili osporava li odluku ESB-a da svoje zahtjeve u pogledu stope regulatornog kapitala CET 1 podigne s 8 % na 11 % (treći prigovor).
- 23 Što se tiče prvog prigovora, Administrativni odbor za preispitivanja podsjetio je, kao prvo, da je odlukom od 1. rujna 2014. ESB zaključio da grupa Crédit mutuel predstavlja značajnu nadziranu grupu, da je CMA subjekt koji je član te grupe i da CNCM u njoj predstavlja najvišu razinu konsolidacije. Kao drugo, istaknuo je da pojam „središnje tijelo” iz članka 2. točke 21. podtočke (c) Uredbe br. 468/2014 i članka 10. Uredbe br. 575/2013 nije definiran pravom Unije i da nije propisano da navedeno središnje tijelo mora biti kreditna institucija. Kao treće, Administrativni odbor za preispitivanja istaknuo je da nije potrebno da ESB raspolaže cjelovitim skupom ovlasti za nadzor ili sankcioniranje u odnosu na matični subjekt grupe kako bi izvršavao bonitetni nadzor na konsolidiranoj osnovi. Kao četvrto, podsjetio je da je prije prijenosa te nadležnosti na ESB grupa Crédit mutuel bila posredstvom CNCM-a predmet bonitetnog nadzora na konsolidiranoj osnovi francuskog nadležnog tijela, to jest Autorité de contrôle prudentiel et de résolution (Agencija za bonitetni nadzor i sanaciju).
- 24 U odnosu na drugi prigovor, Administrativni odbor za preispitivanja zaključio je da grupa Crédit mutuel ispunjava uvjete utvrđene člankom 10. stavkom 1. Uredbe br. 575/2013, na koji upućuje članak 2. točka 21. podtočka (c) Uredbe br. 468/2014. Kao prvo, Administrativni odbor za preispitivanja zaključio je da činjenica da je CNCM udruženje ne sprečava postojanje solidarne odgovornosti s povezanim institucijama. Kao drugo, utvrdio je da su izvještaji grupe Crédit mutuel u cijelosti sastavljeni na konsolidiranoj osnovi. Kao treće, zaključio je da je ESB s pravom utvrdio da CNCM ima ovlast davati upute upravama povezanih institucija.
- 25 U odnosu na treći prigovor, Administrativni odbor za preispitivanja smatrao je da ocjene ESB-a u pogledu razine zahtjeva u vezi s CMA-inim regulatornim kapitalom CET 1 nisu zahvaćene nikakvom očitom pogreškom u ocjeni i da nisu neproporcionalne. U tom je pogledu istaknuo trajna neslaganja između CMA-e i CNCM-a jer upućuju na probleme u vezi s upravljanjem koji mogu dovesti do dodatnih rizika.
- 26 Prva sporna odluka stavila je, primjenjujući članak 24. stavak 7. Uredbe br. 1024/2013, izvan snage i zamijenila je odluku od 17. lipnja 2015., zadržavajući pritom isti sadržaj.
- 27 Druga sporna odluka utvrdila je nove bonitetne zahtjeve za grupu Crédit mutuel, kao i za subjekte od kojih se sastoji. Točka 1. te odluke odnosila se na bonitetne zahtjeve za grupu Crédit mutuel na konsolidiranoj osnovi, a njezina točka 3. odnosila se na bonitetne zahtjeve koji se primjenjuju specifično na CMA.

Postupak pred Općim sudom i pobijane presude

- 28 Tužbama podnesenima tajništvu Općeg suda 3. prosinca 2015. i 3. veljače 2016. CMA je pokrenula postupke za poništenje prve i druge sporne odluke.
- 29 U prilog osnovanosti svake od dviju tužbi CMA je iznijela tri tužbena razloga, od kojih su samo prva dva uključena u ove žalbe.
- 30 Svojim dvama tužbenim razlozima CMA je u biti osporavala zakonitost članka 2. stavka 1. i Priloga I. prve sporne odluke, kao i zakonitost točke 1. druge sporne odluke, jer te odredbe ustanovljuju konsolidirani bonitetni nadzor nad grupom Crédit mutuel posredstvom CNCM-a. U tom pogledu CMA tvrdi da zato što CNCM nije kreditna institucija, ona ne može biti obuhvaćena bonitetnim nadzorom ESB-a i tvrdi da je ESB pogrešno utvrdio postojanje „grupe” u cilju bonitetnog nadzora.
- 31 Opći je sud pobijanim presudama odbio tužbe CMA-e.

Zahtjevi stranaka i postupak pred Sudom

- 32 CMA svojim žalbama od Suda zahtijeva da ukine pobijane presude.
- 33 ESB od Suda zahtijeva da:
- odbije žalbe kao nedopuštene, barem u dijelu koji se odnosi na razloge i argumente iznesene u njihovim točkama 100. do 109.;
 - naloži CMA-i da na temelju članka 64. Poslovnika Suda dostavi, u slučaju potrebe, sve sporazume o refinanciranju koje je CMA sklopila sa svojim društvima kćerima;
 - da u preostalom dijelu odbije žalbe kao neosnovane;
 - potvrdi pobijane presude, i
 - naloži CMA-i snošenje troškova.
- 34 Europska komisija od Suda zahtijeva da:
- odbije žalbe, i
 - naloži CMA-i snošenje troškova.
- 35 Predsjednik Suda je odlukom od 21. ožujka 2018. odlučio spojiti predmete C-152/18 P i C-153/18 P u svrhu pisanog i usmenog postupka te donošenja presude.
- 36 Aktom podnesenim tajništvu Suda 7. lipnja 2018. CNCM je na temelju članka 40. drugog stavka Statuta Suda Europske unije zatražio da mu se odobri intervencija u ovim predmetima u potporu zahtjevima ESB-a i Komisije.
- 37 Predsjednik Suda je rješenjem od 20. rujna 2018., Crédit Mutuel Arkéa/ESB (C-152/18 P i C-153/18 P, neobjavljeno, EU:C:2018:765), prihvatio taj zahtjev.

O žalbama

- 38 U prilog svojih žalbi CMA ističe dva žalbena razloga, koji su sastavljeni na jednak način u svakoj od žalbi, te ih valja ispitati zajedno.
- 39 Uvodno, što se tiče bilješke koja se nalazi u prilogima tim žalbama, kojom je sveučilišni profesor na zahtjev CMA-e analizirao pobijane presude s aspekta prava o uređenju i nadzoru banaka, te čiju dopuštenost Komisija osporava, valja podsjetiti da isključivo dokazna funkcija prilogâ podrazumijeva da se, u dijelu u kojem dokument priložen tužbi sadržava pravne elemente na kojima se određeni tužbeni razlozi ili argumenti istaknuti u tužbi zasnivaju, ti elementi moraju nalaziti u samom tekstu te tužbe ili barem moraju biti dostatno identificirani u njoj (vidjeti presudu od 28. lipnja 2005., Dansk Rørindustri i dr./Komisija, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P do C-208/02 P i C-213/02 P, EU:C:2005:408, t. 99. i 100., kao i rješenje od 7. kolovoza 2018., Campailla/Europska unija, C-256/18 P, neobjavljeno, EU:C:2018:655, t. 34.).
- 40 Međutim, kao što je to utvrdio nezavisni odvjetnik u točki 31. svojega mišljenja, CMA se poziva na tu bilješku samo na općenit način, u uvodnom dijelu svojih žalbi, a da nije izričito povezala navedenu bilješku s jednim od razloga iznesenih u prilog tih žalbi, a niti je konkretno iznijela elemente sadržane u toj istoj bilješci na kojima bi se jedan od tih žalbenih razloga zasnivao.
- 41 Prema tome, treba prihvatiti prigovor koji je iznijela Komisija i proglasiti sadržaj predmetne bilješke, kao i upućivanje na tu bilješku u navedenim žalbama, nedopuštenima.
- 42 Osim toga, što se tiče zahtjeva za izricanje mjere za izvođenje dokaza, koji je podnio ESB, dovoljno je utvrditi da on nije u skladu s uvjetom sadržanim u članku 174. Poslovnika, prema kojem je zahtjev odgovora na žalbu usmjeren na potpuno ili djelomično prihvatanje ili odbijanje žalbe. Taj zahtjev stoga treba odbaciti kao nedopušten.

Prvi žalbeni razlozi

- 43 Prvim žalbenim razlozima koje je iznijela u prilog svojim žalbama CMA tvrdi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava kada je presudio da članak 2. točka 21. podtočka (c) Uredbe br. 468/2014 i članak 10. Uredbe br. 575/2013 omogućavaju ESB-u da uspostavi konsolidirani bonitetni nadzor nad institucijama povezanim sa središnjim tijelom, iako ono nema svojstvo kreditne institucije.
- 44 Ti se razlozi mogu podijeliti u dva dijela.

Prvi dio prvih žalbenih razloga

– Argumentacija stranaka

- 45 Prvim dijelom prvih žalbenih razloga CMA tvrdi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava kada je presudio da članak 2. točka 21. podtočka (c) Uredbe br. 468/2014 omogućava ESB-u da uspostavi konsolidirani bonitetni nadzor nad institucijama povezanim sa središnjim tijelom, pri čemu nije nužno da to središnje tijelo ima svojstvo kreditne institucije.
- 46 Kao prvo, prema CMA-inom shvaćanju, da je Opći sud tumačio navedenu odredbu u skladu s člankom 127. stavkom 6. UFEU-a i člankom 1. Uredbe br. 1024/2013, koji se odnose na posebne zadaće dodijeljene ESB-u u području kontrole i bonitetnog nadzora „kreditnih institucija”, morao bi smatrati da središnje tijelo iz članka 2. točke 21. podtočke (c) Uredbe br. 468/2014 nužno mora imati svojstvo kreditne institucije da bi ESB mogao izvršavati konsolidirani bonitetni nadzor nad tim središnjim tijelom.

- 47 Kao drugo, CMA osporava ocjenu Općeg suda iz točke 89. prve pobijane presude i iz točke 88. druge pobijane presude, prema kojoj bi prihvaćanje CMA-inog pristupa dovelo do podjele bonitetnog nadzora, protivno svrsi Uredbe br. 1024/2013 i Uredbe br. 468/2014.
- 48 U tom pogledu CMA u biti tvrdi da subjekti koji nemaju svojstvo kreditne institucije nisu sadržani u pojmu „nadzirana grupa”, kako je definirana u članku 2. točki 21. podtočki (c) Uredbe br. 468/2014, i da uključenje udruženja poput CNCM-a, koje nema svojstvo kreditne institucije, u grupu nad kojom se provodi ESB-ov bonitetni nadzor, nije opravdano svrhom te odredbe.
- 49 Kao treće, CMA smatra da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava u primjeni članka 2. točke 21. podtočke (c) Uredbe br. 468/2014, utvrdivši da ESB ne može izricati kazne središnjim tijelima na koje se odnosi ta odredba a da pritom iz tog utvrđenja nije izveo zaključak o nužnosti da takvo središnje tijelo ima svojstvo kreditne institucije.
- 50 Naime, prema mišljenju CMA-e, budući da je djelotvornost nadzora uvjetovana mogućnošću izricanja kazni, te budući da se one mogu izricati samo kreditnim institucijama, navedena odredba primjenjiva je samo na središnja tijela koja imaju svojstvo kreditne institucije, a okolnost da ESB može kažnjavati kreditne institucije povezane s navedenim središnjim tijelima u tom je pogledu bez utjecaja.
- 51 ESB, Komisija i CNCM osporavaju tu argumentaciju.

– *Ocjena Suda*

- 52 Članak 127. stavak 6. UFEU-a, koji predstavlja pravnu osnovu na temelju koje je donesena Uredba br. 1024/2013, određuje da Vijeće Europske unije može dodijeliti ESB-u određene zadaće koje se odnose na politike o bonitetnom nadzoru nad kreditnim i drugim financijskim institucijama, s iznimkom osiguravajućih poduzeća.
- 53 Iako je točno da formulacija te odredbe obuhvaća „kreditne institucije” i „druge financijske institucije”, granice ovlasti predviđene tom odredbom valja utvrditi vodeći računa o njezinu kontekstu i ciljevima koji se njome žele postići.
- 54 U tom pogledu valja istaknuti da se članak 127. UFEU-a nalazi u poglavlju 2., naslovljenom „Monetarna politika”, glavi VIII., dijelu trećem UFEU-a, i određuje ciljeve kao i osnovne zadaće Europskog sustava središnjih banaka (ESSB) i ESB-a.
- 55 Kao što je to nezavisni odvjetnik naveo u točkama 55. i 56. svojeg mišljenja, cilj provođenja zadataka bonitetnog nadzora banaka iz članka 127. stavka 6. UFEU-a je zaštita sigurnosti i snage kreditnih institucija, osobito velikih kreditnih institucija i velikih bankovnih grupa, čime se osigurava opća stabilnost Unijinog financijskog sustava.
- 56 Osim toga, postizanje tih ciljeva izričito je navedeno u uvodnim izjavama 16., 26., 30. i 65. Uredbe br. 1024/2013 kao i članku 1. prvom stavku te uredbe.
- 57 Posebice, iz uvodne izjave 26. Uredbe br. 1024/2013 proizlazi da su za osiguranje sigurnosti i pouzdanosti kreditnih institucija važni posebni nadzorni mehanizmi za ublažavanje tih rizika, koji prijete sigurnosti i pouzdanosti kreditne institucije, a koji mogu nastati na razini pojedine kreditne institucije kao i na razini bankarske grupe ili financijskog konglomerata kojem ona pripada.
- 58 Ta uvodna izjava pojašnjava da bi, osim na nadzoru na razini pojedinih kreditnih institucija, zadaće ESB-a trebale uključivati nadzor na konsolidiranoj razini.

- 59 U tom pogledu valja ponoviti da članak 4. Uredbe br. 1024/2013, naslovljen „Zadaće dodijeljene ESB-u”, predviđa, u svojem stavku 1. točki (g), da je ESB među ostalim nadležan provoditi nadzor na konsolidiranoj osnovi nad matičnim društvima kreditnih institucija sa sjedištem u jednoj od država članica sudionica.
- 60 U skladu s člankom 6. stavkom 1. te uredbe, ESB provodi tu zadaću u okviru SSM-a koji čine ESB i nacionalna nadležna tijela, te je odgovoran za njegovo učinkovito i dosljedno funkcioniranje.
- 61 Kao što to proizlazi iz uvodne izjave 9. Uredbe br. 468/2014, ta uredba ima za cilj razvijati i određivati postupke suradnje određene Uredbom br. 1024/2013 između ESB-a i nacionalnih nadležnih tijela unutar SSM-a, i time osigurava učinkovito i dosljedno funkcioniranje potonjeg.
- 62 U tom kontekstu članak 2. točka 21. podtočka (c) Uredbe br. 468/2014 definira pojam „nadzirana grupa” tako da znači, među ostalim, nadzirani subjekti od kojih svaki ima glavnu upravu u istoj državi članici sudionici pod uvjetom da su stalno povezani sa središnjim tijelom koje ih nadzire u skladu s uvjetima propisanim u članku 10. Uredbe br. 575/2013 i koje ima sjedište u istoj državi članici sudionici.
- 63 Prema tome, Opći je sud pravilno presudio, u točkama 58. do 64. prve pobijane presude i točkama 57. do 63. druge pobijane presude, da bonitetni nadzor nad kreditnim institucijama koje pripadaju bankovnim grupama na konsolidiranoj osnovi u biti služi dvjema svrhama, to jest, s jedne strane, omogućavanju ESB-u da ocijeni rizike koji mogu utjecati na kreditnu instituciju i koji ne potječu od nje nego od grupe kojoj ona pripada, i, s druge strane, izbjegavanju toga da bonitetni nadzor subjekata od kojih se navedene grupe sastoje obavljaju različita nadzorna tijela.
- 64 Nadalje, nigdje iz članka 127. stavka 6. UFEU-a ne proizlazi da „središnje tijelo” predviđeno člankom 2. točkom 21. podtočkom (c) Uredbe br. 468/2014 mora imati svojstvo kreditne institucije.
- 65 Upravo suprotno, kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točkama 62. do 64. svojeg mišljenja, iz ciljeva koji se nastoje postići dodjeljivanjem specifičnih zadataka ESB-u u području bonitetnog nadzora, na temelju članka 127. stavka 6. UFEU-a, proizlazi da ESB mora moći izvršavati bonitetni nadzor na konsolidiranoj osnovi nad grupom poput one predviđene člankom 2. točkom 21. podtočkom (c) Uredbe br. 468/2014, neovisno o pravnom obliku središnjeg tijela s kojim su povezani subjekti koji su dijelovi te grupe, ako su ispunjeni uvjeti predviđeni člankom 10. Uredbe br. 575/2013.
- 66 Bez toga bi se naime bankarska grupa mogla izuzeti od bonitetnog nadzora na konsolidiranoj osnovi zbog pravnog oblika subjekta koji djeluje kao središnje tijelo te grupe, čime bi mogla naškoditi djelotvornosti izvršavanja navedenih ESB-ovih zadataka.
- 67 Prema tome, članku 127. stavku 6. UFEU-a i članku 1. Uredbe 1024/2013 ne protivi se to što ESB obavlja bonitetni nadzor na konsolidiranoj osnovi nad bankarskom grupom čije središnje tijelo nema svojstvo kreditne institucije, ako su ispunjeni uvjeti navedeni u članku 10. stavku 1. Uredbe br. 575/2013.
- 68 Što se osim toga tiče CMA-inog argumenta prema kojem je ocjena Općeg suda navedena u točki 89. prve pobijane presude i u točki 88. druge pobijane presude zahvaćena pogreškom koja se tiče prava, dovoljno je podsjetiti da, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, prigovori protiv sporednih obrazloženja sadržanih u odluci Općeg suda ne mogu dovesti do njezina ukidanja te su, slijedom toga, bespredmetni (presuda od 13. prosinca 2018., Europska unija/Gascogne Sack Deutschland i Gascogne, C-138/17 P i C-146/17 P, EU:C:2018:1013, t. 45. i navedena sudska praksa).

- 69 Navedene točke imaju sporedan karakter, kako su to osnovano ustvrdili ESB i Komisija, jer su iznesene nakon što je Opći sud osnovano presudio, u točki 88. prve pobijane presude i točki 87. druge pobijane presude, da je u skladu s ciljevima Uredbe br. 1024/2013 i br. 468/2014 utvrđenje kvalifikacije „nadzirana grupa” u smislu članka 2. točke 21. podtočke (c) Uredbe 468/2014, neovisno o tome ima li ili ne središnje tijelo te grupe svojstvo kreditne ustanove.
- 70 Uostalom, sporedni karakter točke 89. prve pobijane presude i točke 88. druge pobijane presude potvrđen je korištenjem izraza „osim toga” na njihovu početku.
- 71 Prema tome, CMA-in argument kojim ona kritizira navedene točke pobijanih presuda treba biti odbačen kao bespredmetan.
- 72 Što se tiče CMA-inog argumenta koji se temelji na tome da ESB-ova nemogućnost da izriče sankcije središnjim tijelima navedenima u članku 2. točki 21. podtočki (c) Uredbe br. 468/2014 podrazumijeva da takvo središnje tijelo mora imati svojstvo kreditne institucije, taj se argument također ne može prihvatiti.
- 73 Kao što su to naveli ESB i Komisija, taj se argument zasniva na analizi prema kojoj je nadležnost ESB-a u području bonitetnog nadzora uvjetovana mogućnošću izricanja kazni subjektima koji su predmet tog nadzora.
- 74 Točno je da, kao što je to sam Opći sud istaknuo u točki 91. prve pobijane presude i u točki 90. druge pobijane presude, članak 18. Uredbe br. 1024/2013 predviđa da ESB može izricati, u cilju ostvarenja zadaća koje mu ta uredba povjerava u području bonitetnog nadzora, administrativne novčane kazne kreditnim institucijama, financijskim holdinzima ili mješovitim financijskim holdinzima.
- 75 Međutim, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točkama 84. i 85. svojeg mišljenja, iz mjerodavnih pravnih tekstova Unije uopće ne proizlazi da je postojanje ovlasti izricanja kazni u odnosu na subjekt nužan uvjet za dodjelu ovlasti bonitetnog nadzora ESB-u u odnosu na taj subjekt, tako da ESB-ovo izvršavanje ovlasti u području bonitetnog nadzora na konsolidiranoj osnovi nad nekom grupom nije uvjetovano time da ESB raspolaže takvom ovlašću izricanja kazni nekom subjektu, poput središnjeg tijela u smislu članka 2. točke 21. podtočke (c) Uredbe br. 468/2014, koji je dio te grupe.
- 76 Iz toga proizlazi da je Opći sud bez pogreške koja se tiče prava došao do zaključka da to što ESB nema ovlasti izricanja kazni u odnosu na središnja tijela predviđena tom odredbom ne predstavlja prepreku da ESB izvršava bonitetni nadzor na konsolidiranoj osnovi nad grupom čije središnje tijelo nema svojstvo kreditne institucije.
- 77 U tim okolnostima Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava ocjenjujući da se članak 2. točka 21. podtočka (c) Uredbe br. 468/2014 ne može tumačiti kao da sam po sebi podrazumijeva da središnje tijelo ima svojstvo kreditne institucije, tako da se prvi dio prvih žalbenih razloga mora odbiti.

Drugi dio prvih žalbenih razloga

– Argumentacija stranaka

- 78 U drugom dijelu prvih žalbenih razloga CMA tvrdi, suprotno onomu što je Opći sud presudio u pobijanim presudama, da članak 10. Uredbe br. 575/2013 podrazumijeva da, za potrebe primjene članka 2. točke 21. podtočke (c) Uredbe 468/2014, „središnje tijelo” u smislu tog članka 10. mora imati svojstvo kreditne institucije.

- 79 Prema CMA-i, iz dosljedne primjene članka 10. Uredbe 575/2013 i članka 11. stavka 4. te uredbe proizlazi da, budući da samo kreditna institucija može ispuniti zahtjeve predviđene potonjom odredbom, „središnje tijelo” u smislu tog članka 10. implicitno ali nužno mora imati navedeno svojstvo da bi ESB mogao pristupiti bonitetnom nadzoru na konsolidiranoj osnovi nad dotičnom grupom.
- 80 CMA tvrdi da je tumačenje članka 10. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 575/2013, koje je zauzeo Opći sud, protivno tekstu te odredbe, jer se ta odredba poziva na „solventnost i likvidnost središnjeg tijela”, pa stoga ona implicitno, ali nužno, predviđa da je bonitetni nadzor grupe sačinjene od središnjeg tijela i s njime povezanih subjekata uvjetovan time da to središnje tijelo ima svojstvo kreditne institucije.
- 81 ESB, Komisija i CNCM osporavaju tu argumentaciju.

– *Ocjena Suda*

- 82 Uvodno valja precizirati da se članak 10. i članak 11. stavak 4. Uredbe br. 575/2013 odnose na iznimku od primjene bonitetnih zahtjeva predviđenih tom uredbom na kreditne institucije povezane sa središnjim tijelom koje ih nadzire. Međutim, drugi dio prvih žalbenih razloga ne odnosi se na postojanje takve iznimke, nego na „nadziranu grupu”, u smislu članka 2. točke 21. podtočke (c) Uredbe 468/2014, koja upućuje na uvjete predviđene člankom 10. Uredbe br. 575/2013.
- 83 U tom pogledu, kao što je to Opći sud pravilno istaknuo u točkama 98. do 100. prve pobijane presude i u točkama 97. do 99. druge pobijane presude, osim činjenice što taj članak 2. točka 21. podtočka (c) upućuje samo na članak 10. Uredbe br. 575/2013 i što ne sadržava nikakvo upućivanje na članak 11. stavak 4. te uredbe, provedba te potonje odredbe nije uvjet nego posljedica primjene tog članka 10. zato što se navedeni članak 11. stavak 4. primjenjuje samo ako nadležno tijelo, na temelju navedenog članka 10., izuzme kreditne institucije povezane sa središnjim tijelom od primjene bonitetnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi.
- 84 Posljedično, ako ne postoji takva odluka o izuzeću, članak 11. stavak 4. Uredbe br. 575/2013 nije primjenjiv, a pitanje poštuje li središnje tijelo o kojem je riječ tu odredbu nema nikakvu važnost za izvršenje bonitetnog nadzora, koji provodi ESB, nad cijelom grupom koja se sastoji od tog središnjeg tijela i subjekata koji su s njime povezani.
- 85 Što se tiče uvjeta iz članka 10. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 575/2013, prema kojem se „solventnost i likvidnost središnjeg tijela i svih povezanih institucija prate [...] kao cjelina na temelju konsolidiranih izvještaja tih institucija”, treba utvrditi da taj uvjet ni na koji način ne podrazumijeva da središnje tijelo o kojem je riječ ima svojstvo kreditne institucije.
- 86 Naime, kao što to proizlazi iz samog teksta te odredbe, uvjet predviđen njome ne odnosi se na pojedinačni nadzor središnjeg tijela, nego na postojanje praćenja solventnosti i likvidnosti cjeline koju čini to središnje tijelo zajedno s njegovim povezanim institucijama, na konsolidiranoj osnovi, odnosno na osnovi konsolidiranih izvješća tih subjekata.
- 87 Nadalje, kao što je Opći sud osnovano istaknuo u točki 106. prve pobijane presude i u točki 105. druge pobijane presude, nije potrebno da središnje tijelo ima svojstvo kreditne institucije zato što je poštovanje kriterija navedenih u članku 10. stavku 1. točki (b) Uredbe br. 575/2013 dostatno za izvršavanje nadzora nad ispunjavanjem bonitetnih zahtjeva grupe o kojoj je riječ.
- 88 Prema tome, ocjena Općeg suda prema kojoj ni članak 10. stavak 1. točka (b) Uredbe br. 575/2013 ni članak 11. stavak 4. te uredbe ne podrazumijevaju da središnje tijelo mora imati svojstvo kreditne institucije u svrhu primjene članka 2. točke 21. podtočke (c) Uredbe br. 468/2014 nije zahvaćena pogreškom koja se tiče prava.

- 89 U tim okolnostima drugi dio prvih žalbenih razloga ne može se prihvatiti i prvi se žalbeni razlozi moraju odbiti.

Drugi žalbeni razlozi

Argumentacija stranaka

- 90 U drugim žalbenim razlozima koje je istaknula u prilog svojih žalbi, CMA ističe da se grupa Crédit mutuel ne može kvalificirati kao „nadzirana grupa” u smislu članka 2. točke 21. podtočke (c) Uredbe br. 468/2014 jer, suprotno onomu što je presuđeno u točkama 136. i 137. prve pobijane presude i točkama 135. i 136. druge pobijane presude, ona ne zadovoljava uvjet iz članka 10. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 575/2013.
- 91 Kao prvo, CMA tvrdi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava kada je ocijenio da odluka CNCM-a br. 1-1992 od 10. ožujka 1992. o solidarnosti između unija Crédit mutuela i unija Crédit mutuel agricole rurala (u daljnjem tekstu: odluka od 10. ožujka 1992.) potvrđuje postojanje obveze prijenosa regulatornog kapitala i likvidnosti u okviru grupe Crédit mutuel i da se stoga navedeni uvjet može smatrati ispunjenim.
- 92 U tom pogledu CMA tvrdi da iako u okviru mehanizma solidarnosti, koji je uvela ta odluka, postoji solidarnost između unija koje pripadaju istoj regionalnoj grupi, ne postoji s druge strane nikakva obveza prijenosa regulatornog kapitala i likvidnosti između regionalnih grupa. Tako CNCM u slučaju poteškoća neke regionalne grupe ne može drugoj regionalnoj grupi naložiti da prenese regulatorni kapital i likvidnosti kako bi joj pružila potporu.
- 93 Na temelju okolnosti da središnja unija Crédit mutuela može intervenirati s osnove mehanizma nacionalne solidarnosti upotrebljavajući ograničene resurse koje su joj dodijelile regionalne grupe, ne može se utvrditi obveza prijenosa regulatornog kapitala i likvidnosti među regionalnim grupama. Riječ je samo o stavljanju na raspolaganje ograničenog dijela resursa koje su regionalne grupe prikupile u korist te središnje unije, koja ostaje dužnik u odnosu na te grupe.
- 94 Podredno, CMA smatra da se, čak i pod pretpostavkom da odluka od 10. ožujka 1992. predviđa postojanje takve obaveze, ta odluka ne primjenjuje na sve subjekte koji čine grupu Crédit mutuel, podvrgnutu ESB-ovom bonitetnom nadzoru, jer se ona sastoji od brojnih društava kćeri regionalnih unija koje, s obzirom na to da nisu povezane sa središnjim tijelom te grupe, ne ulaze u područje primjene navedene odluke i stoga nisu vezane nikakvom obvezom solidarnosti ili potpore drugim subjektima navedene grupe.
- 95 Prema tome, CMA smatra da je Opći sud pogrešno presudio da grupa Crédit mutuel zadovoljava uvjet iz članka 10. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 575/2013.
- 96 ESB, Komisija i CNCM osporavaju tu argumentaciju.
- 97 Komisija tvrdi da je tumačenje članka L. 511-31 Monetarnog i financijskog zakonika, koje je zauzeo Opći sud, previše usko i da je, suprotno onomu što je presudio, taj članak L. 511-31 sam po sebi dovoljan da se uvjet iz članka 10. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 575/2013 može smatrati ispunjenim a da nije potrebno ispitivati potvrđuje li odluka od 10. ožujka 1992. postojanje solidarne odgovornosti u okviru grupe Crédit mutuel.
- 98 Komisija se među ostalim poziva na odluku Conseil d'État (Državno vijeće, Francuska) br. 399413 od 9. ožujka 2018. i smatra da bi Sud u tom pogledu mogao izmijeniti obrazloženje.

Ocjena Suda

- 99 Valja podsjetiti da je Opći sud, nakon što je istaknuo da je bez odluke nadležnih nacionalnih sudova nužno na njemu da odluči o dosegu članka L. 511-31 Monetarnog i financijskog zakonika, u točki 134. prve pobijane presude i u točki 133. druge pobijane presude smatrao da se na temelju samog teksta te odredbe ne može zaključiti da je uvjet predviđen člankom 10. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 575/2013 ispunjen jer upućivanje na poduzimanje „potrebnih mjera” kako bi se „zajamčila likvidnost i solventnost svake od tih institucija i društava kao i cijele mreže” ima preopćenit karakter da bi se iz toga moglo zaključiti o postojanju obveze prijenosa regulatornog kapitala i likvidnosti unutar grupe Crédit mutuel u cilju osiguranja ispunjenja obveza prema vjerovnicima.
- 100 Slijedom tog razmatranja Opći je sud ispitao proizlazi li takva obveza iz odluke od 10. ožujka 1992.
- 101 CMA-in prigovor, prema kojem se Odluka Conseil d'État (Državno vijeće) br. 399413 od 9. ožujka 2018. ne može uzeti u obzir u cilju tumačenja članka L. 511-31 Monetarnog i financijskog zakonika, jer je donesena nakon donošenja pobijanih presuda, ne može se prihvatiti.
- 102 Naime, stranke su pred Sudom imale mogućnost iznijeti svoja očitovanja u tom smjeru, a Conseil d'État (Državno vijeće) se u svakom slučaju već bio izjasnio o toj odredbi u svojoj odluci br. 403418 od 13. prosinca 2016., odnosno prije donošenja pobijanih presuda.
- 103 U točki 5. te posljednje odluke Conseil d'État (Državno vijeće) naveo je među ostalim da francuski zakonodavac, donoseći članak L. 511-31 Monetarnog i financijskog zakonika, CNCM-u nije povjerio samo kolektivno zastupanje kreditnih unija povezanih u mrežu Crédit mutuel, nego isto tako i zadaće nadzora nad kohezijom te mreže i primjenom zakona i drugih propisa koje se odnose na kreditne institucije, izvršavanja administrativnog, tehničkog i financijskog nadzora nad organizacijom i vođenjem svake unije, kao i poduzimanja svih mjera koje su potrebne za dobro funkcioniranje te mreže. Osim toga, Conseil d'État (Državno vijeće) smatrao je da CNCM može na temelju tog članka L. 511-31, kada je to opravdano financijskom situacijom predmetnih institucija, a neovisno o svim suprotnim odredbama, odlučiti o spajanju dviju ili više unija povezanih s mrežom, prijenosu njihova *goodwill*, kao i o njihovu prestanku. Prema Conseil d'État (Državno vijeće), iz tog pravnog i regulatornog okvira proizlazi da je CNCM, neovisno o odnosima u okviru mreže Crédit mutuel između udruženja koja tu mrežu čine, pravno zadužen za pripremu i provedbu mjera koje su dio sustavnog uređenja bankarskog sustava u pogledu cijele grupe Crédit mutuel te treba, kao „matično društvo u Uniji”, imati preventivni plan oporavka za tu grupu.
- 104 U točki 7. Odluke Conseil d'État (Državno vijeće) br. 399413 od 9. ožujka 2018. dodaje se da provođenje tih zadaća u okviru uređenja kreditnih institucija nužno podrazumijeva da je CNCM nadležan za utvrđivanje pravila koja vrijede za unije, za nadzor da te unije poštuju odredbe koje su na njih primjenjive i za izricanje odgovarajućih kazni u slučaju povrede tih odredbi. Conseil d'État (Državno vijeće) presudio je u točki 20. te odluke da su, „kako bi se zajamčila likvidnost i solventnost mreže” za koju su nadležna, središnja tijela ovlaštena na temelju članka L. 511-31 Monetarnog i financijskog zakonika poduzimati „sve nužne mjere” i, među ostalim, uvoditi obvezujuće mehanizme solidarnosti između članova mreže, koji se ne mogu ograničiti samo na uspostavu unaprijed financiranih instrumenata kao što su jamstveni fondovi.
- 105 Dakle, iz odluka Conseil d'État (Državno vijeće) br. 403418 od 13. prosinca 2016. i br. 399413 od 9. ožujka 2018. proizlazi da obveza nadležnih tijela da poduzmu „sve potrebne mjere, posebno kako bi se zajamčila likvidnost i solventnost svake od tih institucija i društava kao i cijele mreže” iz članka L. 511-31 Monetarnog i financijskog zakonika, podrazumijeva vrlo opsežnu obvezu upravnog, tehničkog i financijskog nadzora nad cjelokupnom mrežom Crédit mutuela, omogućujući mu da u svakom trenutku uvede mehanizme obvezujuće solidarnosti, kao što je to nametanje obveze članovima te mreže da prenesu regulatorni kapital i likvidnosti, kao i donošenje odluke, neovisno o svim suprotnim odredbama, o spajanju dviju ili više unija povezanih u tu mrežu.

- 106 Međutim, kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 125. svojeg mišljenja, budući da je spajanje člana mreže Crédit mutuela s institucijom u financijskoj krizi jednako tomu da mu se naloži preuzimanje obveza te institucije, takva transakcija za tog člana može imati potencijalno ozbiljniji učinak od onog koji proizlazi iz same obveze prijenosa regulatornog kapitala i likvidnosti.
- 107 Iz toga proizlazi da članak L. 511-31 Monetarnog i financijskog zakonika, kako ga tumači Conseil d'État (Državno vijeće), podrazumijeva postojanje obveze prijenosa regulatornog kapitala i likvidnosti u okviru grupe Crédit mutuel u cilju osiguranja ispunjenja obveza prema vjerovnicima, tako da je ESB osnovano smatrao da je uvjet iz članka 10. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 575/2013 ispunjen.
- 108 U tim okolnostima nije nužno odgovoriti na druge žalbene razloge, tako da te razloge treba odbaciti kao bespredmetne.
- 109 S obzirom na sva prethodna razmatranja, žalbe valja odbiti u cijelosti.

Troškovi

- 110 Sukladno članku 184. stavku 2. Poslovnika, ako žalba nije osnovana, Sud odlučuje o troškovima.
- 111 U skladu s člankom 138. stavkom 1. istog poslovnika, koji se na temelju članka 184. stavka 1. tog poslovnika primjenjuje na žalbeni postupak, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove.
- 112 Budući da CMA nije uspjela u postupku i s obzirom na to da su ESB, Komisija i CNCM zatražili da CMA snosi troškove, treba joj osim snošenja vlastitih troškova naložiti i snošenje troškova ESB-a, Komisije i CNCM-a.

Slijedom navedenog, Sud (prvo vijeće) proglašava i presuđuje:

- 1. Žalbe se odbijaju.**
- 2. Crédit mutuel Arkéa nalaže se snošenje troškova.**

Potpisi